

A.Δ.Ε.Δ.Υ.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ & ΨΥΛΛΑ 2
105 57 ΑΘΗΝΑ
Τηλ 213.16.16.900
Fax 2103246165
Email: adedy@adedy.gr,
adedy1@adedy.gr

Αθήνα, 12.01.2016

Αριθμ. Πρωτ.:16

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΥ.ΡΙΖ.Α – ΑΝ.ΕΛ.
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Ένα από τα βασικά στοιχεία του νέου Ασφαλιστικού που παρουσίασε πρόσφατα και προωθεί για ψήφιση η Κυβέρνηση ΣΥ.ΡΙΖ.Α – ΑΝ.ΕΛ., είναι ότι θίγει τους πάντες: τους σημερινούς ασφαλισμένους, αυτούς που τώρα ετοιμάζονται να βγουν στη σύνταξη, αλλά και όλους τους σημερινούς συνταξιούχους. Τσακίζει ιδιαίτερα τη νέα γενιά, η οποία εξαιτίας των ελαστικών μορφών απασχόλησης και των δραματικά μειωμένων αποδοχών είναι αμφίβολο αν και πότε θα πάρει σύνταξη.

Βασικό στοιχείο είναι η βίαιη, άμεση κατάργηση του μεταβατικού χαρακτήρα εφαρμογής σε βάθος 35ετίας του Ν.3863/2010 (Λοβέρδου – Κουτρουμάνη).

Παρατήρηση: Ο Νόμος 4336/2015 (τρίτο μνημόνιο) αναφέρεται στην άμεση εφαρμογή του Ν3863/2010 ως έχει, χωρίς, δηλαδή, την μεταβατική περίοδο για την πλήρη εφαρμογή του (υπάρχει σωρεία υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων το τελευταίο τρίμηνο που αφορούν σ' αυτή την εφαρμογή και θα είναι πλέον άχρηστες). Εκτός όμως από το «μεταρρυθμιστικό ζήλο» της Κυβέρνησης είναι ο προεκλογικός εμπαιγμός για τα δήθεν ισοδύναμα και οι υπόλοιπες νέες δεσμεύσεις του μνημονίου που πρέπει να ενσωματωθούν οι οποίες οδηγούν στην επίσπευση της εφαρμογής του.

Ο Νόμος αυτός, έρχεται να προστεθεί στους προηγούμενους αντιασφαλιστικούς νόμους, στην αύξηση των ορίων ηλικίας στα 67 χρόνια ή στα 62 με 40 χρόνια εργασίας, στην αύξηση των εισφορών για την περίθαλψη στους ήδη συνταξιούχους καθώς και στις περικοπές για τις δαπάνες για συντάξεις κατά 1,8 δις από τον προϋπολογισμό. Πρόκειται για μια **συνολική αντεργατική – αντιασφαλιστική αναδιάρθρωση**, όχι απλά για κάποια νέα μέτρα που προστίθενται στα προηγούμενα, που διαλύει ότι έμεινε όρθιο από το Δημόσιο αλληλέγγυο ασφαλιστικό σύστημα, μετατρέποντάς το σε ανταποδοτικό με κατεύθυνση να γίνει πλήρως κεφαλοποιητικό.

Για όλες τις κατηγορίες ασφαλισμένων και συνταξιούχων, σημερινών και μελλοντικών, θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες, προσαρμοσμένοι στους δημοσιονομικούς στόχους της Κυβέρνησης, γεγονός που σημαίνει μειώσεις σε παροχές και συντάξεις για όλους, δηλαδή ενοποίηση και εξίσωση στη φτώχεια και στην εξαθλίωση. Οι ενιαίοι κανόνες επιτυγχάνονται τόσο με τον επανυπολογισμό των συντάξεων που ήδη

αποδίδονται, όσο και με την παραπέρα ενοποίηση των Ταμείων σε ένα υπερ-Ταμείο, με την επωνυμία Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ).

Είναι, επίσης, βέβαιο ότι το νομοθέτημα που θα φτάσει τελικά στη Βουλή, θα είναι ακόμα χειρότερο από την πρόταση της Κυβέρνησης, καθώς μεσολαβεί η διαπραγμάτευση με την Τρόικα. Ταυτόχρονα τα μέτρα που θα περιλαμβάνει το νέο ασφαλιστικό δεν θα εξαντληθούν με την ψήφισή του, αλλά θα παίρνονται και νέα μέτρα, εάν απαιτείται από τους δημοσιονομικούς στόχους.

Για αυτό, παραμένουν ανοιχτές κρίσιμες παράμετροι του νέου συστήματος, όπως το αν τελικά η «εθνική σύνταξη» θα δίνεται με εισοδηματικά (ή και άλλα) κριτήρια, αν θα υπάρξει αύξηση των αναγκαίων ημερών ασφάλισης από τις 4.500 στις 6.000, για την κατώτερη σύνταξη, αν και από πού θα προέλθουν τα επιπλέον έσοδα για το σύστημα της Ασφάλισης, αν θα καταληχθεί η αύξηση της εργοδοτικής εισφοράς για τις επικουρικές και αν όχι, από πού θα βρεθούν τα προϋπολογιζόμενα κονδύλια. Οι δανειστές έχουν ήδη καταθέσει την ένστασή τους για τη διατήρηση του θεσμού του εφάπαξ.

Με το σχέδιο που παρουσίασε η Κυβέρνηση αλλάζει προς το χειρότερο τον αντιασφαλιστικό Νόμο 3863/2010 (Λοβέρδου - Κουτρουμάνη), με τον οποίο για πρώτη φορά η σύνταξη «έσπασε» στα δύο: ένα τμήμα της καταβάλλεται υπό προϋποθέσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό και το άλλο προκύπτει αναλογικά προς τα χρόνια ασφάλισης και το μισθό του ασφαλισμένου.

Το άθροισμα αυτών των δύο τμημάτων, που στο σχέδιο της Κυβέρνησης ονομάζονται «εθνική» και «ανταποδοτική» σύνταξη, είναι η κύρια σύνταξη και πάνω εκεί προστίθεται η επικουρική. Η εθνική σύνταξη ορίζεται από την Κυβέρνηση στα 384 ευρώ.

Ας δούμε ορισμένες από τις βασικές παραμέτρους του κυβερνητικού σχεδίου για το Ασφαλιστικό:

1. Ο νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων

Οι συντάξεις που θα αποδίδονται στο εξής, θα είναι μειωμένες **σε σχέση με τις σημερινές κατά 15% με 30%**, αλλά και σε σχέση με εκείνες που θα δίνονταν με το Ν3863/2010. Αυτό συμβαίνει για δύο λόγους:

- Επειδή τα ποσοστά αναπλήρωσης στην κυβερνητική πρόταση «βυθίζονται» στο 37,5% για τα 35 χρόνια Ασφάλισης, όταν στο ισχύον σύστημα έφταναν το 80% και στον Ν3863/2010 το 45,85%.
- Επειδή τα ποσοστά αυτά θα υπολογίζονται και σε πολύ μικρότερο συντάξιμο μισθό, αφού αυτός πλέον θα είναι ο μέσος μισθός ολόκληρου του εργασίου βίου και όχι της τελευταίας πενταετίας που ίσχυε πριν.

Υπενθυμίζουμε ότι με το σύστημα που ίσχυε μέχρι το 2007, ο ασφαλισμένος έβγαινε σε σύνταξη με το 80% του τελευταίου μισθού. Από το 2007 μέχρι το 2013 με το 70% του μισθού της τελευταίας πενταετίας και από εκεί και πέρα, με βάση το Νόμο Λοβέρδου (ποσοστό αναπλήρωσης 45,85%).

Παράδειγμα: Με το παλιό σύστημα, ένας μισθωτός που είχε 35 χρόνια υπηρεσίας, με μισθό την τελευταία πενταετία γύρω στα 1.500 ευρώ, το ποσοστό αναπλήρωσης ήταν 70% και η αποδιδόμενη σύνταξη 1.040 ευρώ. Με το νέο σύστημα, επειδή πλέον θα υπολογίζονται οι μισθοί όλου του εργαζόμενου βίου και όχι της τελευταίας μόνο πενταετίας, ο συντάξιμος μισθός του εργαζόμενου θα είναι μόλις 1.026 ευρώ. Το ποσοστό αναπλήρωσης από το 70%, με βάση την κυβερνητική πρόταση θα είναι για τα 35 χρόνια Ασφάλισης, μόλις 37,5%! Έτσι το ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης θα είναι μόλις 386 ευρώ.

Η προσθήκη σε αυτό το ποσό της «εθνικής» σύνταξης των 384 ευρώ οδηγεί σε τελικό ποσό σύνταξης στα 770 ευρώ! Δηλαδή, η σύνταξη που βγαίνει με το νέο σύστημα είναι μειωμένη κατά 26%! Σημειώνεται ότι με βάση το Ν.3863/2010, για τον ίδιο εργαζόμενο, η ανταποδοτική σύνταξη θα ήταν 470 ευρώ (ποσοστό αναπλήρωσης 45,85%) και η «εθνική» είχε οριστεί στα 360 ευρώ. Δηλαδή, η συνολική σύνταξη – στην πλήρη ωρίμανση του συστήματος – θα ήταν μόλις 830 ευρώ και σε σχέση με το παλιό σύστημα 20% μικρότερη. Έτσι, και τα δύο συστήματα οδηγούν σε πολύ μικρότερες συντάξεις.

2. Χαντάκωμα για τη νέα γενιά και για συντάξεις αναπηρίας

Τα επίπεδα συντάξεων που περιγράφονται πιο πάνω, προκύπτουν σε εργαζόμενους με 35 χρόνια Ασφάλισης. Η εικόνα γίνεται ακόμα χειρότερη για εργαζόμενους που δεν θα μπορούν να εξασφαλίζουν αυτά τα έτη. Ειδικά για τις νέες γενιές, που εργάζονται σε συνθήκες «ευελιξίας», το τμήμα της «ανταποδοτικής σύνταξης» θα είναι μηδαμινό.

Παράδειγμα: Στην περίπτωση 15ετίας, που είναι σήμερα το όριο για να βγει κάποιος στη σύνταξη (4.500 ημέρες ασφάλισης), το ποσοστό αναπλήρωσης της ανταποδοτικής σύνταξης θα είναι μόλις 12%. Δηλαδή, σε έναν συντάξιμο μισθό των 1.000 ευρώ, το ανταποδοτικό τμήμα θα ανέρχεται μόλις στα 120 ευρώ! Βέβαια, με τις σημερινές εργασιακές σχέσεις, είναι από δύσκολο έως αδύνατο κάποιος εργαζόμενος να διαμορφώσει στη 15ετία συντάξιμο μισθό 1.000 ευρώ. Επομένως, το 12% της ανταποδοτικής θα υπολογίζεται σε πολύ μικρότερους συντάξιμους μισθούς και θα οδηγεί κυριολεκτικά σε συντάξεις πείνας.

Οι κατασκευαστές του νέου αντιλαϊκού συστήματος ισχυρίζονται ότι σε αυτές τις περιπτώσεις των εξευτελιστικών ανταποδοτικών συντάξεων θα «σώζει» την κατάσταση η προσθήκη της «εθνικής» σύνταξης των 384 ευρώ. Όμως, η λεγόμενη «εθνική σύνταξη» και στα δύο συστήματα (στον Ν3863/2010 και στην πρόταση της Κυβέρνησης) δινόταν και θα δίνεται μόνο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Έτσι, σύμφωνα με την πρόταση της Κυβέρνησης, η «εθνική σύνταξη» θα δίνεται ολόκληρη, μόνο εάν ο δικαιούχος έχει τουλάχιστον 40 χρόνια παραμονής στη χώρα μας και έχει συμπληρώσει το 67ο έτος. Θα είναι επίσης μειωμένη στην περίπτωση αναπηρίας, ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας του δικαιούχου, θα μειώνεται στην περίπτωση των «πρώρων» συνταξιοδοτήσεων όπως και στις περιπτώσεις δικαιώματος λόγω θανάτου, αλλά και διπλής σύνταξης.

Αυτό σημαίνει ότι στις περιπτώσεις αναπηρίας – που μπορεί να συμβεί οποτεδήποτε – ο ασφαλισμένος που χάνει την ικανότητα προς εργασία θα μένει «επί ξύλου κρεμάμενος». Είναι ενδεικτικό ότι με ποσοστό αναπηρίας από 50% έως 67% ο ασφαλισμένος θα λαμβάνει μόνο το 50% της «εθνικής», ενώ με ποσοστό αναπηρίας από 67% έως 79% θα λαμβάνει το 75% της «εθνικής» σύνταξης! Σε τέτοιες οδυνηρές καταστάσεις θα βρεθούν οι ασφαλισμένοι με δεδομένο ότι το νέο σύστημα δεν προβλέπει ούτε κατώτερα όρια συντάξεων.

3. Επανυπολογισμός των ήδη αποδιδόμενων συντάξεων

Ο παραπάνω τρόπος υπολογισμού των συντάξεων θα εφαρμοστεί και στις ήδη αποδιδόμενες συντάξεις, οι οποίες θα επανυπολογιστούν. Βέβαια, όταν μιλάμε για τις σημερινές συντάξεις, δεν εννοούμε αυτές που απέδιδε το σύστημα πριν από το 2010, αλλά αυτές που διαμορφώθηκαν μετά τις απανωτές περικοπές της τελευταίας εξαετίας. Μιλάμε, δηλαδή, για συντάξεις πετσοκομμένες μέχρι και κατά 40% σε σχέση με πριν από έξι χρόνια.

Αυτές οι συντάξεις προβλέπεται τώρα να μειωθούν κι άλλο, μετά τον επανυπολογισμό τους, με τα νέα κριτήρια που εφαρμόζονται πλέον ενιαία για παλιούς και μελλοντικούς συνταξιούχους.

Μπροστά σ' αυτήν την πραγματικότητα, η Κυβέρνηση προσπαθεί να ελιχθεί, για να μετριάσει τις αντιδράσεις. Γι' αυτό μεταθέτει στο 2018 και συγκεκριμένα μετά τον Ιούλιο, οπότε λήγει το τρέχον «πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής», την ονομαστική μείωση των συντάξεων που παίρνουν οι σημερινοί συνταξιούχοι. Συγκεκριμένα, το σχέδιο προβλέπει ότι:

- Αν μετά τον επανυπολογισμό των ήδη αποδιδόμενων συντάξεων προκύψει μείωση κάτω ακόμα και από τα σημερινά άθλια επίπεδα, η σύνταξη θα συνεχίσει να αποδίδεται στο σημερινό της ύψος, το οποίο να σημειωθεί ότι είναι μειωμένο κατά 40% σε σχέση με το 2009. Η Κυβέρνηση ονομάζει αυτό το τρικ «προσωπική διαφορά», η οποία όμως πάυει σταδιακά να υπάρχει μετά τον Ιούλιο του 2018, οπότε οι μειώσεις που προκύπτουν από τον επανυπολογισμό θα ενσωματωθούν κανονικά στις ήδη αποδιδόμενες συντάξεις.

Μετά τον Ιούλιο του 2018, θ' αρχίσει να μειώνεται η προσωπική διαφορά και ο εναρμονισμός με τις νέες συντάξεις, θα πραγματοποιηθεί σταδιακά μέσω των αυξήσεων που θα λαμβάνουν οι τελευταίες μετά τη λήξη του μεσοπρόθεσμου, κατά τα πρότυπα του νέου μισθολογίου.

Παράδειγμα: Εάν ένας παλιός συνταξιούχος παίρνει σήμερα 800 ευρώ σύνταξη και με τον επανυπολογισμό προκύπτει σύνταξη 700 ευρώ, θα συνεχίσει να παίρνει τα 800 ευρώ μέχρι και το 2018. Από εκεί και πέρα, η σύνταξη θα προσαρμόζεται σταδιακά στα 700 ευρώ.

- Επίσης, αν οι νέες συντάξεις που θα δοθούν την τριετία 2016 - 2018 είναι μικρότερες από αυτές που δίνει το ισχύον σύστημα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20%, η Κυβέρνηση «κάνει σκόντο» και βάσει του σχεδίου της δεσμεύεται να καταβάλλει μέρος αυτής της διαφοράς ως «προσωπική διαφορά», μέχρι και το 2018. Με αυτόν τον τρόπο πάει να μετριάσει τις μεγάλες μειώσεις που συνεπάγεται για τους νέους συνταξιούχους το νέο σύστημα. Μετά τον Ιούλιο του 2018, η σύνταξη θα δίνεται στα επίπεδα που προβλέπει ο νέος δυσμενέστερος υπολογισμός.

Παράδειγμα: Ας υποθέσουμε ότι ένας ασφαλισμένος θα βγει στη σύνταξη μέσα στο 2016. Αν με το παλιό σύστημα δικαιούνταν σύνταξη 1.000 ευρώ και με το νέο 800 ευρώ (μείωση 20%), τότε μέχρι και το 2018 θα παίρνει 900 ευρώ (το μισό της διαφοράς του 20%). Από εκεί και πέρα, η σύνταξή του θα προσαρμοστεί στα 800 ευρώ. Ανάλογα «τρικ», με μικρότερη όμως «προσωπική διαφορά» (1/3 και 1/4 αντίστοιχα), προβλέπονται για όσους βγουν στη σύνταξη το 2017 και το 2018.

Σε κάθε περίπτωση, με το σχέδιό της, η Κυβέρνηση ΣΥ.ΡΙΖ.Α. – ΑΝ.ΕΛ. μονιμοποιεί, αλλά και νομιμοποιεί όλες τις μέχρι τώρα αυθαίρετες περικοπές που είχαν επιβάλλει οι κυβερνήσεις ΠΑ.ΣΟ.Κ – Ν.Δ., και ταυτόχρονα «χτίζει» έναν νέο μηχανισμό για την παραπέρα μείωση όλων των συντάξεων.

4. Επικουρικές: Αύξηση εισφορών για αμφίβολες συντάξεις

Με το σχέδιο της Κυβέρνησης επιβάλλεται αύξηση των εισφορών στον κλάδο της επικουρικής σύνταξης κατά 1,5 μονάδα. Έτσι, από 1/1/2016 και μέχρι την 31/12/2018, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) όλων των μισθωτών ασφαλισμένων, καθορίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 4% για τον εργοδότη, από 3% και 3% σήμερα.

Θυμίζουμε ότι για την εργοδοσία, οι εισφορές μειώθηκαν τα τελευταία χρόνια κατά 3,9 ολόκληρες μονάδες. Σύμφωνα με την Κυβέρνηση, μετά το πέρας της τριετίας, η μηνιαία εισφορά επανέρχεται στο σημερινό ύψος της.

Και ενώ επιβάλλεται αύξηση στην εισφορά των εργαζομένων για την επικουρική σύνταξη, το σχέδιο της Κυβέρνησης διατηρεί όλες τις αντιλαϊκές διατάξεις προηγούμενων νόμων, όπως η διαμόρφωση του ύψους της σύνταξης με βάση τα

δημογραφικά δεδομένα (και το προσδόκιμο επιβίωσης!). Με άλλα λόγια, ετησίως θα προϋπολογίζεται ένα συγκεκριμένο ποσό για επικουρικές συντάξεις (το ύψος του θα εξαρτάται από τις αντοχές της καπιταλιστικής οικονομίας), που θα μοιράζεται στους δικαιούχους.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των δικαιούχων, τόσο μικρότερη επικουρική σύνταξη θα αναλογεί στον καθένα. Το ποσοστό αναπλήρωσης καθορίζεται σε 0,45% για κάθε χρόνο Ασφάλισης. Δηλαδή, για να φτάσει κάποιος το προηγούμενο ποσοστό αναπλήρωσης που ήταν 20%, θα πρέπει να δουλεύει 44,5 χρόνια! Επίσης, το 20% υπολογιζόταν επί του τελευταίου συντάξιμου μισθού, αν εργαζόταν στο Δημόσιο, ή επί του μέσου όρου των συντάξιμων αποδοχών της καλύτερης πενταετίας των τελευταίων 10 χρόνων στον Ιδιωτικό Τομέα. Τώρα θα υπολογίζεται επί του μέσου όρου των συντάξιμων αποδοχών όλου του εργάσιμου βίου.

6. Σφαγή σε ΕΚΑΣ - Εφάπαξ – ΜΤΠΥ – παροχές Ταμείων

Μαζί με τον επανυπολογισμό των ήδη αποδιδόμενων συντάξεων, η Κυβέρνηση προχωρά και στη σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ. Μετά το 2019 δεν θα καταβάλλεται σε κανέναν συνταξιούχο και συνολικά οι χαμηλοσυνταξιούχοι χάνουν περίπου 1 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση.

Για τις εφάπαξ παροχές καθιερώνεται νέος μαθηματικός τύπος, σύμφωνα με τον οποίο οι μειώσεις θα κυμανθούν από 10% έως 15%, ενώ για τα μερίσματα του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, οι μειώσεις θα υπερβούν το 30%.

Όσον αφορά την οργανωτική δομή, η Κυβέρνηση προχωρά στη δημιουργία ενός υπερ-Ταμείου, αναδρομικά από 1/1/2016, όπου υπάγονται όλα τα Ταμεία κύριων συντάξεων, μαζί με τα Ταμεία Πρόνοιας που απέδιδαν τα εφάπαξ, τα οποία και αυτά θα μειωθούν. Ταυτόχρονα, στο ίδιο Ταμείο υπάγονται και τα Ταμεία και οι κλάδοι που δίνουν παροχές σε χρήμα λόγω ασθένειας ή άλλα βοηθήματα.

Στο νέο υπερ-Ταμείο κύριας Ασφάλισης, που θα εμπεριέχει ως ξεχωριστές διευθύνσεις και τους τομείς παροχής εφάπαξ, θα ισχύουν στο εξής κοινοί κανόνες υπολογισμού των συντάξεων. Εννοείται, βέβαια, ότι μέσω αυτής της τεχνητής ενοποίησης – μαμούθ, πέραν των προβλημάτων λειτουργικότητας, το κύριο είναι ότι θα επιδιωχθεί η αποψίλωση όλων των παροχών προς τους ασφαλισμένους που έδιναν μέχρι τώρα τα Ταμεία, με τη δημιουργία νέων κανονισμών παροχών.

Συνέπεια της δημιουργίας του νέου υπερ-Ταμείου θα είναι η λεηλασία όσων αποθεματικών έχουν απομείνει σε κάποια επιμέρους Ταμεία και η σταδιακή μετατροπή του νέου φορέα σε μια υποτυπώδη, υποβαθμισμένη κρατική δομή αφού πλέον η ιδιωτική ασφάλιση θα κληθεί να υποκαταστήσει την Κοινωνική Ασφάλιση.

Οι ασφαλισμένοι, δηλαδή, λόγω και της δραματικής συρρίκνωσης των συντάξεών τους, θα αναγκάζονται ουσιαστικά κι εφόσον αντέχουν οικονομικά να καταφύγουν στην ιδιωτική ασφάλιση για να έχουν στοιχειώδεις παροχές υγείας ή στοιχειώδεις συνθήκες επιβίωσης στα γεράματα. Ενισχύονται με αυτόν τον τρόπο το κεφάλαιο και οι ιδιωτικοί επιχειρηματικοί όμιλοι των ασφαλιστικών πολυεθνικών και των παρόχων υγείας. Η ασφάλιση από συλλογικό δικαίωμα και εργατική κατάκτηση, μετατρέπεται σε ατομική υποχρέωση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Κυβέρνηση έσπευσε να καταθέσει στη Βουλή (4/1/2016) το πρώτο νομοσχέδιο της χρονιάς για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2009/138/EK για τη «Φερεγγυότητα II». Κυρίαρχο στοιχείο της οδηγίας είναι οι αυστηρότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις ασφαλιστικές εταιρείες (και τις εταιρείες αντασφάλισης – που εγγυώνται δηλαδή την κάλυψη των ζημιών τους), γεγονός που μαθηματικά οδηγεί σε εξαγορές – συγχωνεύσεις από τους μεγάλους ομίλους του κλάδου, δηλαδή σε μεγαλύτερη συγκέντρωση και συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, για να μπορούν να ανταποκριθούν στις συνθήκες «αυξημένης πελατείας» που τροφοδοτεί η διάλυση των κοινωνικοασφαλιστικών συστημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για μεγαλύτερη διευκόλυνση της συγκέντρωσης αυτής, αίρονται όλοι οι περιορισμοί κίνησης κεφαλαίων και ελεύθερης εγκατάστασής τους στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από την χώρα καταγωγής τους, ενώ καθιερώνεται η ενιαία ευρωπαϊκή άδεια για όλες τις επιχειρήσεις του είδους και η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της ευρωπαϊκής «Ευρωπαϊκής Ρυθμιστικής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων».

Με τη δημιουργία αυτού του υπερ-Ταμείου είναι άμεσος ο κίνδυνος πλήρους οργανωτικής παραλυσίας και τάλαιπωρίας, των εργαζομένων και των εξυπηρετούμενων ασφαλισμένων, ενώ η διάχυση χρεών και ελλειμμάτων των πιο «προβληματικών» ταμείων θα έχει δραματικές συνέπειες για όλες τις συντάξεις. Τέτοιας έκτασης οργανωτικές αλλαγές στον υπόλοιπο κόσμο γίνονται με μεταβατική περίοδο 3 έως και 10 ετών και μετά από διάλογο με τους φορείς των εργαζομένων και των εργοδοτών.

Η κατάργηση των επιμέρους ασφαλιστικών οργανισμών που λειτουργούν στη βάση της απαραίτητης διάκρισης που αφορά στη συνάφεια της εργασιακής σχέσης των ασφαλισμένων και η «πολτοποίησή» τους στον ενιαίο φορέα, μετατρέπει ουσιαστικά το θεσμό της Κοινωνικής Ασφάλισης σε σύστημα παροχής, σε σύστημα προνοιακής παροχής. Ο διεκδικητικός και παρεμβατικός χαρακτήρας της Κοινωνικής Ασφάλισης στηρίζεται στην κοινή και ενιαία συνδικαλιστική έκφραση που προσδιορίζεται από αυτή τη συνάφεια. Έτσι διασφαλίζεται ο σεβασμός στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αφορούν κάθε επιμέρους ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό πλαίσιο. Ενθαρρύνει επίσης την ουσιαστική συμμετοχή των ασφαλισμένων σε όλα τα επίπεδα αυτής της διαδικασίας αποτελώντας την πεμπτουσία του «συλλογικού» που βρίσκεται γενικότερα υπό διωγμό, προκειμένου να αντικατασταθεί όχι από το «ατομικό» αλλά από το ισοπεδωμένο και απρόσωπο «μεμονωμένο». Η αναγκαία «ταύτιση», η προσωπική οργανική σχέση και επαφή του ασφαλισμένου με τις τύχες του ασφαλιστικού του φορέα μετά από δεκαετίες

υπονόμευσης από τη συνεχή, άστοχη και αποτυχημένη κρατική παρέμβαση και λεηλασία, επιχειρείται τώρα να καταργηθεί οριστικά με τον πιο βίαιο τρόπο.

Οι εργαζόμενοι παλεύουμε για:

- Το καθολικό δικαίωμα στην Κοινωνική Ασφάλιση για όλους χωρίς προϋποθέσεις.
- Αποκλειστικά Δημόσιο Ασφαλιστικό Σύστημα, που θα λειτουργεί με κριτήριο τις κοινωνικές ανάγκες. Η ασφάλιση δεν είναι εμπόρευμα.
- Να πληρώσουν οι εργοδότες και το κράτος, την κρίση του ασφαλιστικού συστήματος.
- Να έχουν ελεύθερα και χωρίς προϋποθέσεις δωρεάν περίθαλψη από ένα αποκλειστικά δημόσιο υγειονομικό σύστημα, όλοι οι πολίτες που διαμένουν στη χώρα Έλληνες ή μετανάστες, εργαζόμενοι ή άνεργοι.
- Άμεση χρηματοδότηση όλων των Ταμείων (ΜΤΠΥ, ΕΤΕΑ, ΤΠΔΥ) για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς τους δικαιούχους. Ανακεφαλαίωση των Ασφαλιστικών Ταμείων για αποκατάσταση των απωλειών λόγω του PSI. Ειδικά για το ΤΠΔΥ απαιτείται να συμπεριληφθούν οι συσσωρευμένες υποχρεώσεις του προς τους συνταξιούχους (800.000.000 ευρώ) στις ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου.
- Να καταργηθούν όλοι οι αντιασφαλιστικοί νόμοι που ψηφίστηκαν τα τελευταία χρόνια (Σιούφα, Ρέππα, Πετραλιά, Λοβέρδου κ.λπ.) και οι νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθήθηκαν την εξαετία των μνημονίων.
- Να μην περάσουν τα βάρβαρα μέτρα του τρίτου μνημονίου και ο νέος νόμος της Κυβέρνησης ΣΥ.ΡΙΖ.Α-ΑΝ.ΕΛ. για την ασφάλιση.
- Να επιστραφούν στα Ασφαλιστικά Ταμεία τα αποθεματικά που υπεξάιρεσαν οι τράπεζες, οι εργοδότες και το κράτος: τα 70 δις ευρώ που λεηλατήθηκαν έως το 2010 και τα δεκάδες δις που χάθηκαν με τα δομημένα ομόλογα και το «κούρεμα» του PSI.

7. Μπορούμε να τους σταματήσουμε ! Υπάρχει άλλος δρόμος...

Τίποτα απ' όλα αυτά δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί αν δεν αγωνιστούμε να απαλλαγεί η Κοινωνική Ασφάλιση και η ζωή μας απ' ό,τι εμποδίζει την ικανοποίηση των αναγκών μας.

Η Κοινωνική Ασφάλιση στη χώρα μας έχει προβλήματα, όχι λόγω υψηλών δαπανών της για συντάξεις, αφού αυτές έχουν μειωθεί δραστικά (35-50%) τα χρόνια των μνημονίων, αλλά λόγω της μείωσης των εσόδων της, εξαιτίας των μνημονιακών πολιτικών της λιτότητας και της ανεργίας. Επομένως, η Κοινωνική Ασφάλιση μπορεί να σωθεί και να αναβαθμιστεί, μόνον εφόσον καταργηθούν τα μνημόνια, διασφαλιστούν και αυξηθούν τα έσοδά της, δηλαδή ΕΑΝ:

- Μειωθεί η ανεργία με την κατάργηση των μνημονίων λιτότητας και την προώθηση ενός αναπτυξιακού σχεδίου παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας.
- Χτυπηθεί η εισφοροδιαφυγή και η ανασφάλιστη εργασία, ώστε να αποδοθούν στην Κοινωνική Ασφάλιση ετησίως μέχρι 8 δις ευρώ πρόσθετοι πόροι.

- Αυξηθούν οι μισθοί, με την αποκατάσταση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και τον δραστικό περιορισμό των ελαστικών και άτυπων μορφών εργασίας προς όφελος της πλήρους και σταθερής.
- Αυξηθεί η κρατική χρηματοδότησή της σύμφωνα με τις ανάγκες της και την υποχρέωση του κράτους, τουλάχιστον στα επίπεδα του 2012 (14 δις ευρώ ετησίως).
- Ανακεφαλαιοποιηθεί, δηλαδή αποκατασταθεί, με συμπληρωματικούς δημόσιους πόρους, που θα προέλθουν από τη φορολόγηση των μεγάλων κερδών και του μεγάλου πλούτου, η διαχρονική λεηλασία των αποθεματικών της από τις κυβερνήσεις, τις τράπεζες και την εργοδοσία.
- Αξιοποιείται με ασφάλεια και όχι με ρίσκο ή τζόγο η εναπομείνασα κινητή και ακίνητη περιουσία της.
- Γίνει διαγραφή του δημοσίου χρέους της χώρας, ώστε να υπάρξουν οι αναγκαίοι δημόσιοι πόροι για την χρηματοδότηση της Κοινωνικής Ασφάλισης, των κοινωνικών πολιτικών και της ανάπτυξης.

Η Α.Δ.Ε.Δ.Υ. αγωνίζεται για ένα δημόσιο σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, εγγυημένων παροχών, αλληλέγγυο, αναδιανεμητικό και καθολικό. Γνωρίζουμε ότι για τα παραπάνω ορθώνεται η λυσσαλέα αντίδραση των δανειστών και της Ευρωζώνης.

Ανάμεσα, όμως, στον αργό μνημονιακό θάνατο της Κοινωνικής Ασφάλισης, των συνταξιούχων, των νέων και σε μία νέα ελπιδοφόρα αρχή σε ρήξη με τη χρεομηχανή και την Ευρωζώνη, που για τη χώρα μας ταυτίζεται με συνεχή λιτότητα, οι εργαζόμενοι επιλέγουν το δεύτερο.

8. Ο οικονομικός και κοινωνικός ρόλος της Κοινωνικής Ασφάλισης

Οι θέσεις της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. για την Κοινωνική Ασφάλιση βασίζονται στην παραδοχή ότι :

- Οι αλλεπάλληλες περικοπές συντάξεων και ασφαλιστικών δικαιωμάτων, αντί να λύνουν τα προβλήματα της Κοινωνικής Ασφάλισης, τα οξύνουν και τα εδραιώνουν.
- Οι εναλλακτικές πολιτικές πρέπει να διορθώνουν τις υπάρχουσες παθογένειες αλλά και να θέτουν τις βάσεις ενός συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, που θα ανακτήσει τα κοινωνικά και αναδιανεμητικά χαρακτηριστικά του.
- Η μακροπρόθεσμη προοπτική της Κοινωνικής Ασφάλισης προϋποθέτει τη σύζευξη παρεμβάσεων άμεσης απόδοσης με τη συνολική παρέμβαση αναβάθμισης του κοινωνικού κράτους.
- Ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός για την αναβάθμιση της Κοινωνικής Ασφάλισης πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα άμεσης απόδοσης για την ικανοποίηση των επείγουσών αναγκών των ασφαλισμένων, των συνταξιούχων και των Ασφαλιστικών Ταμείων.

9. Η αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας.

Η αξιοπιστία της Κοινωνικής Ασφάλισης στις σχέσεις της με τους ασφαλισμένους μπορεί να αποκατασταθεί πρωτίστως, εάν αντιμετωπιστούν άμεσα η έκταση αλλά και οι ρίζες της εισφοροδιαφυγής και της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας.

Θα πρέπει να καταργηθούν οι νομοθετικές διατάξεις, που:

- αφήνουν «παραθυράκια» υπέρ της αδήλωτης εργασίας,
- καθιερώνουν κανόνες εργασίας χωρίς δικαιώματα,
- δυσχεραίνουν τον έλεγχο των υπηρεσιών,
- βάζουν εμπόδια στην είσπραξη βεβαιωμένων εισφορών,
- αφήνουν ατιμώρητες, όσες επιχειρήσεις παραβιάζουν την εργατική και κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία.
- προβλέπουν μειωμένες ή μηδενικές εργοδοτικές εισφορές (εισφοροαπαλλαγές)

Τέλος θα πρέπει, να θεσμοθετηθούν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με αυτά των πλήρως εργαζομένων για τους ελαστικά ή μερικά εργαζόμενους και για τους εργαζόμενους με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που υποκρύπτουν συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας (βάουτσερ, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας κ.λπ.).

Η ενίσχυση της γενικότερης επιχειρησιακής ικανότητας, της μηχανοργάνωσης και της στελέχωσης των ασφαλιστικών ταμείων και των δημοσίων ελεγκτικών υπηρεσιών (ΣΕΠΕ, ΕΥΠΕΑ κ.λπ.), η πλήρης νομική και υπηρεσιακή κάλυψη των ελεγκτών από ασύδοτους εργοδότες, η κωδικοποίηση και απλούστευση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, με στόχο να θεσπιστεί Κώδικας Ασφαλιστικού Δικαίου, η έκδοση χρηστικού ασφαλιστικού οδηγού και η προώθηση μιας μεγάλης δημόσιας καμπάνιας ενημέρωσης των εργαζομένων για τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα μπορούν να ελαχιστοποιήσουν την ανασφάλιστη εργασία και την εισφοροδιαφυγή.

Ο εγγυητικός ρόλος του Κράτους στην Κοινωνική Ασφάλιση οφείλει να συνδυάζεται με αποτελεσματικές διαδικασίες κοινωνικού ελέγχου και την ενεργό ενημέρωση και συμμετοχή εκπροσώπων των ασφαλισμένων (μισθωτών, αγροτών και ελεύθερων επαγγελματιών) στη διαχείριση των Ταμείων, στη λήψη των αποφάσεων και στον γενικότερο σχεδιασμό πολιτικών για την Κοινωνική Ασφάλιση.

Από την Εκτελεστική Επιτροπή της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.